

Geliefde zusters en broeders

Al 75 jaar leven we in Nederland in vrijheid. In een kostbare en kwetsbare vrijheid. Morgen is het 4 mei, en herdenken we de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Overmorgen is het 5 mei, en vieren we bevrijdingsdag, ook al is dat thuis.

Gelukkig heeft Zeeland vanaf eind augustus de bevrijding kunnen vieren. De herdenking van de vergeten Slag om de Schelde heeft veel landelijke aandacht gekregen. Er zijn indrukwekkende concerten geweest van The Armed Man, ook in Goes. Verschillende gemeenteleden hebben daar in meegezongen of hebben dit meegemaakt. Hoe jammer dat zo veel herdenkingen en vieringen, concerten, theater en evenementen juist nu geen doorgang kunnen vinden bij de landelijke bevrijdingsdag.

Vandaag, juist vandaag willen we stil staan bij vrijheid en vrede.

Hoe belangrijk is het, dat wij de verhalen van de oorlog doorvertellen aan elkaar, aan alle verschillende generaties. Wat is er gebeurd, hoe heeft het doorgewerkt... de grote gebeurtenissen, maar ook de kleine, het dagelijks leven. Hier in Zeeland – maar ook in de levens van mensen door heel Nederland.

Als christelijke gemeenschap is het onze opdracht om ons áltijd te bezinnen op wat vrede is. Wat een goede samenleving is. Want vrede bestaat bij de gratie van een goede en rechtvaardige samenleving.

Alleen waar verschillende mensen en groepen met elkaar kunnen leven, in veiligheid, waar zorg is voor de kwetsbaarsten, alleen in zo een samenleving kan vrede bestaan.

Vrede doen, is onze opdracht. Jezus heeft het aan zijn leerlingen gezegd. We hebben Johannes 13 gehoord. Jezus heeft de voeten van zijn leerlingen gewassen. Dat uiterste gebaar van dienstbaarheid. Het uiterste gebaar van de macht van liefde. Daarna heeft hij met zijn leerlingen brood en wijn gedeeld, Pasen gevierd. Jezus heeft de leerlingen een nieuw gebod gegeven: heb elkaar lief. Zoals Jezus ons heeft liefgehad, zo moeten wij elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn. Dat is de opdracht. Laat liefde zien. Wees gemeenschap. Leef met elkaar, en laat je bepalen door liefde.

De bijbelse opdracht tot liefde is niet de opdracht om liefde te gaan voelen. Het bijbelse woord liefhebben betekent liefde DOEN. Wij zijn met elkaar gemeenschap. We hebben elkaar niet uitgezocht op bepaalde kwaliteiten of omdat we elkaar zo leuk vinden. We zijn hier, omdat we van elkaar weten dat God ons gevonden heeft, en aan elkaar gegeven, om gemeenschap te zijn. Met alles wat dat mogelijk maakt. En met alles wat dat moeilijk maakt. Dit is een gemeenschap, om het nieuwe gebod van Jezus 'heb elkaar lief' waar te maken. De opdracht is, dat onze gemeenschap de liefde van Jezus zó sterk laat zien, dat dat iedereen opvalt. Zo ver zijn we nog niet. Er wordt niet over Kapelle-Biezeling-

Eversdijk geschreven bij mijn weten, hoe uitzonderlijk liefdevol en zorgzaam en bewust wij met elkaar omgaan. We zijn maar mensen. We doen ons best. Maar het is goed om te weten dat dit de opdracht is. Heb elkaar lief. Zoals Jezus ons heeft liefgehad. Zozeer, dat mensen het zien. Met zijn nieuwe gebod 'heb elkaar lief' maakt Jezus heel veel zichtbaar. Jezus maakt zijn grootheid zichtbaar. De grootheid van Jezus is niet de grootheid van gevestigde macht, niet de macht gebaseerd op geweld en agressie. De grootheid – de heerlijkheid en glorie van Jezus wordt zichtbaar in liefde en dienstbaarheid en zorg.

Wat er door zijn leerlingen wordt gedaan aan trouwe zorg voor elkaar en voor wie tekort heeft: daar maak je Jezus' glorie zichtbaar. Het is het geheimzinnige van het Johannes-evangelie. De grootheid van Jezus, zijn glorie als de zoon van God blinkt op waar mensen kleine concrete zorg voor elkaar hebben. Jezus' glorie blinkt op waar mensen opkomen voor het recht van een ander.

Als je een buurman helpt die vastloopt in bureaucratie. Als je voor de 20^{ste} keer boodschappen doet voor je heus niet altijd aardige maar kwetsbare buurvrouw. Een telefoontje van meeleven, in deze tijden van groeiende eenzaamheid. Als het je lukt om tóch hulp te aanvaarden, in plaats van altijd alles zelf op te willen lossen. Jezus' glorie blinkt op waar wij heel bewust met elkaar willen leven. Waarom denk ik zoals ik denk? Waar oordeel ik? En kan dat anders??

Heb elkaar lief. Drie woorden, die geleefd en gedaan moeten worden. Die ons leven met elkaar bepalen.

Heb elkaar lief. Deze opdracht hoort bij wat Jezus aan zijn leerlingen wil nalaten. Ongelooflijk belangrijk: door liefde te doen, blijf je altijd verbonden met Jezus zelf, en maak je zijn grootheid zichtbaar. Door liefde te doen, wordt je zelf sterker tegen de machten van kwaad, van verraad.

Als wij vrede willen doorgeven, hebben wij heel wat om voor te gaan. Het is een grote opdracht, een levensbepalende opdracht. En tegelijk tellen alle dingen die wij doen. De kleinste gebaren van hulpvaardigheid, van trouw, van opkomen voor een ander.

Vrede heeft alles te maken met wat Jezus ons gegeven heeft, waar hij ons in meegenomen heeft. De woorden uit Johannes 14 zeggen alles: Mijn vrede geef ik jullie. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet. Deze woorden mogen als een refrein door ons leven gaan. We mogen deze woorden zeggen en zingen, tegen alles in wat wij moeilijk vinden. Wat ons angstig maakt. Wat of wie ons er onder probeert te krijgen: mijn vrede geef ik jullie. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet.

De evangelist Johannes vertelt ons in zijn zo heel eigen taal over de vrede en de liefde, die Jezus ons gegeven heeft, waar hij ons deelgenoot in wil maken. Vrede en liefde ontvangen wij, en vrede en liefde mogen wij doorgeven.

Wat kan er nou helpen om vrede door te geven...?

Bestaat er een soort hoe-doe-je-vrede-plan?

Er is een Britse vrouw, Elisabeth Arif, moslima, een feministische moslima, een vrouw die als moslima intensieve gesprekken gevoerd heeft met Joodse gelovigen.

Zij heeft zo'n praktisch vredesplan bedacht.

Zij heeft 12 adviezen opgeschreven die bijdragen aan vrede in jouw gemeenschap.

1. Ga met anderen om zoals je zelf behandeld wilt worden
2. Luister naar wat een ander werkelijk wil zeggen
3. Accepteer verschil van mening
4. Vergeld geen geweld met geweld
5. Bestrijd extremisme in elke vorm
6. Accepteer dat identiteit kan veranderen
7. Voorkom stereotypes
8. Wees zeer kritisch naar media
9. Wees zorgvuldig in je taalgebruik
10. Laat het verleden rusten, richt je op de toekomst
11. Kom op voor anderen. Niet alleen je eigen gemeenschap.
12. Vier diversiteit: leer over verschillen en zorg actief dat je anderen ontmoet.

Ze staan op de liturgie op de website. Ik zou zeggen: knip ze uit, leg ze in je bijbel, of plak ze op je spiegel, of op een andere plek waar je jezelf kunt herinneren aan al deze belangrijke adviezen. Het viel mij op dat zij zegt: kom niet alleen op voor je eigen gemeenschap, maar juist ook voor een andere gemeenschap. Heel wezenlijk: alleen als elke gemeenschap recht gedaan wordt kan er vrede in de samenleving zijn. Vrede is wezenlijk inclusief. En ook het laatste advies: zoek actief de ontmoeting met mensen van een andere achtergrond, en zoek het plezier in die ontmoeting. Als iedereen welwillend op haar of zijn eigen plek blijft zitten gebeurt er niets, geen ontmoeting.

Wij mogen leven, en aan het werk met wat ons geschonken is. Vier vrede en vrijheid, de komende dagen. En denk altijd aan Jezus, die zegt:

'Heb elkaar lief. Mijn vrede geef ik jullie. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet.' Met die woorden in ons hart hoop ik en bid ik dat wij doen wat wij kunnen, aan vrede in ons dorp, aan vrede in ons leven, vrede in onze dagen. Amen.